



30 ביולי 2012

גם השנה נוצלו מחנות הקיץ ברצועת עזה על ידי חמאס ושאר ארגוני הטרור ברצועה לשילוב פעילות חברתית עם אינדוקטרינציה אסלאמית ופוליטית ואימונים סמי-צבאיים.



ילדי מחנה הקיץ במחנה הפליטים ח'אן יונס מפגינים כישוריהם לפעילי חמאס שבאו לבקרום
(פורום חמאס, 18 יוני 2012)

כללי

1. כבכל קיץ, גם השנה התקיימו ברצועת עזה בעת חופשת הקיץ, מחנות לילדים. **רוב המחנות השנה אורגנו על ידי ממשל חמאס ומקצתם על ידי הג'האד האסלאמי בפלסטין** וארגונים נוספים. בסה"כ השתתפו השנה **כמאה אלף תלמידים** בכל מחנות הקיץ.

2. חמאס ושאר ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה, **רואים במחנות הקיץ ואמצעי חשוב לטיפול דור צעיר של פעילים ושל תומכים וככלי להטמעת הערכים האידיאולוגיים שלהם בקרב הדור הצעיר**. במרכזם של ערכים אלו עומד האסלאם הרדיקלי, שחרור פלסטין והכחדת ישראל, דרך הג'האד (או "תרבות ההתנגדות"); פולחן השהידים ומסרים נוספים הלקוחים מהאידיאולוגיה ומהאסטרטגיה של חמאס בסכסוך הישראלי-פלסטיני. את המחנות הללו נוהגים לפקוד פעילים בכירים של חמאס ושל ארגוני טרור נוספים המסייעים להטמעת המסרים הפוליטיים והאסלאמיים בקרב הנערים.

3. ככל הידוע לנו, בניגוד לשנים קודמות **לא התקיימו השנה מחנות קיץ מטעם סוכנות אונר"א**. במחנות הקיץ של אונר"א נהגו להשתתף בכל שנה למעלה מ-200 אלף ילדים (השתתפות רבה יותר

מאשר במחנות הקיץ של חמאס ושאר הארגונים). גורמי אונר"א תלו את ביטול מחנות הקיץ בגירעון התקציבי בו שרויה הסוכנות. אולם להערכתנו אפשר וביטול מחנות הקיץ של אונר"א נבע גם מגורמים נוספים: התחרות המתמדת בין חמאס ובין הסוכנות על השתתפות הילדים והנערים; הביקורת, שנמתחה בעבר ע"י חמאס על התכנים המועברים במחנות "המשחיתים את הנוער"; והיותם של מחנות הקיץ של אונר"א קורבן להתנכלויות מצד גורמים אסלאמיים¹. משמעות הימנעות אונר"א ממעורבות במחנות הקיץ הינה "הפקרת" זירה זו לארגוני הטרור ולארגונים אסלאמיים רדיקאליים ובמרכזם חמאס.



לוגו של מחנות הקיץ. מימין: מחנות הקיץ של חמאס תחת הסיסמא: "נחיה בראש מורם" משמאל: מחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין תחת הסיסמא: "בשורת הניצחון"

מחנות הקיץ של חמאס

4. ב- 9 ביוני 2012 נפתחו מחנות הקיץ של חמאס בהשתתפות כ-70 אלף ילדים. רוב מחנות הקיץ נערכו השנה תחת הסיסמא "נחיה בראש מורם", שליוותה את שביתת הרעב של האסירים הפלסטינים בבתי הכלא בישראל. לדברי פוזי ברהום, דובר חמאס נועדה סיסמת מחנות הקיץ הינה אחת מאבני הדרך במאבק עם ישראל להשבת "הזכויות הפלסטיניות", שהאחרונה בהן התגלמה בשביתת האסירים בבתי הכלא (צפא, 9 ביוני 2012). עזאם וסאם, מנהל ועדת מחנות הקיץ מטעם חמאס בצפון הרצועה אמר, כי סיסמא זאת נועדה להדגיש את חשיבות המאבק בסוגיית האסירים, שבידי ישראל.

¹ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-1 באוגוסט 2011: "גם בקיץ 2011 נוצלו מחנות הקיץ ברצועת עזה על ידי ממשל חמאס והזרוע הצבאית של חמאס לשילוב פעילות חברתית עם אינדוקטרינציה אסלאמית ופוליטית ואימונים סמי-צבאיים. מחנות הקיץ של אונר"א, המספקים לבני הנוער אופי שונה של פעילות, ספגו גם השנה ביקורת חריפה מחמאס וכמה מהם היו נתונים להתנכלויות".

5. להלן כמה סוגי פעילויות במחנות הקיץ של חמאס:

- א. **הזדהות עם האסירים** - במסגרת זאת הוקמה "שרשרת אנושית" של ילדים, **הוצגו הצגות הממחישות את "העינויים" אותם עוברים האסירים** ונערכו מיצגים נוספים.
- ב. **פעילויות סמי צבאיות** - בחלק ממחנות הקיץ שולבו גם תכנים שנשאו אופי סמי-צבאי. במסגרת זאת עסקו ילדי המחנות בפעילויות כמו זחילות, מסדרים, אימוני ירי. בחלק מהפעילויות לבשו הילדים מדים.
- ג. **אינדוקטרינציה אידיאולוגית** – מטרתה הינה הטמעת האידיאולוגיה של מאבק מזוין בישראל בקרב בני הנוער. הילדים, שהשתתפו במחנות שיננו סיסמאות כמו: **"נחיה כשיד אחת אוחזת בעט והאחרת ברובה..." " ...יד לומדת ויד לוחמת בישראל..."** ועוד (פלסטין אלאן, 12 ביולי 2012).
- ד. **הטמעת האסלאם באמצעות מחנות קיץ לשינון הקוראן** - במחנות הללו השתתפו כמה אלפי ילדים והם התקיימו **בחסות משרד ההקדשים של ממשל חמאס** ואגודת דאר אלקראן ואלסנה. במהלך טקס, שנערך בפתיחת מחנות הקיץ הללו העניק אסמאעיל הניה, ראש ממשל חמאס סכום של 50,000 דולרים למימון הפעילות והוסיף, כי יעניק סיוע נוסף למען **"הכשרת הצבא לשחרור אלאקצא בשנים הבאות"**.



מימין: בנות במחנה קיץ לשינון הקוראן (12 ביוני 2012, paltimes.net). משמאל: בכירי חמאס, ביניהם פתחי חמאד, שר הפנים בממשל חמאס (רביעי משמאל), מבקרים במחנה הקיץ לשינון הקוראן (צפא, יוני 2012)

6. **מחמד אבו עסכר**, בכיר בחמאס ואחד ממארגני מחנות הקיץ בג'באליא אמר, כי מחנות הקיץ נועדו **לבנות דור צעיר האוחז בנשק ולהטמיע בו את אהבת המולדת ואת דת האסלאם כאורח חיים על מנת שיהיה בסופו של דבר חלק מ"צבא השחרור הפלסטיני**. **מצטפא אלצואף**, פרשן פוליטי המזוהה עם חמאס אמר, כי מחנות הקיץ הינם **"הכנה ליום הניצחון"** (אתר פג'ר, 10 ביוני 2012). בכירי חמאס ביקרו במחנות הקיץ ונפגשו עם הילדים. **אסמאעיל הניה**, בפגישה עם ילדים במחנה

הפליטים שאטי אמר, כי "שעת הניצחון מתקרבת יותר ויותר" עוד הוסיף כי דור הילדים הנוכחי "יחזה בניצחון ובשחרור" (צפא, 12 ביוני 2012).

תמונות מפעילויות מחנות הקיץ של חמאס

אימונים סמי-צבאיים



ילדים עורכים אימונים סמי-צבאיים במהלך מחנה קיץ של חמאס (אלקדס, 10 ביולי 2012)



ילדי מחנה הקיץ של הצופים עורכים אימונים סמי-צבאיים (Paldf, פורום חמאס, 22 ביולי 2012)

הזדהות עם האסירים



מימין: הדמיה של תאי מאסר בבתי הכלא הישראליים. משמאל: ילדים לבושים כאסירים ישראליים (<http://gazacamps.ps>)

ביקורי בכירים



בכירים בחמאס מבקרים במחנה קיץ של התנועה במחנה הפליטים ח'אן יונס (פורום חמאס, 18 יוני 2012)

מחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין

7. ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין ארגן כחמישים מחנות קיץ ברחבי הרצועה, אשר נפתחו ב-3 ביוני. במחנות קיץ אלה השתתפו כעשרת אלפים ילדים ובני נוער. סיסמת מחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי הייתה השנה "בשורת הניצחון". סיסמא זו נועדה להדגיש את תחושת הניצחון של הארגון

לאחר סבב ההסלמה מול ישראל, במרץ 2012 אותו הוביל הארגון². לדברי **אחמד אלמדלל**, בכיר בארגון, נועדה הסיסמא "**לצרוב בקרב הדור הצעיר את ערכי המאבק נגד ישראל**".

8. במהלך מחנות הקיץ, שנמשכו כשבוע ימים, שולבו בצד פעילויות בידור ונופש גם פעולות הזדהות עם האסירים. כמו כן נערכו ביקורים בבתי משפחות האסירים, ההרוגים והפצועים. ביקורים בבתי חולים ובקברי פעילי הזרוע הצבאית של הארגון, שנהרגו בסבב ההסלמה.

9. בתום המחנות נערך טקס סיום חגיגי מול מטה הצלב האדום בעיר עזה בו השתתפו בכירים בארגון. במהלך הטקס הכריז **נאפד' עסאם**, מבכירי הארגון, כי המחנות נועדו השנה לחזק את הזיקה וההזדהות עם האסירים וכן על מנת להעמיק את תרבות "ההתנגדות" (קרי, תרבות הטרור) בקרב הדור הצעיר. בנוסף הדגיש את הצורך להכשיר את הדור הצעיר להמשיך בדרך "הג'האד וההתנגדות" (פלסטין אליום, 9 ביולי 2012).

תמונות ממחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין

אימונים צבאיים



אימונים סמי צבאיים והזדהות עם האסירים בבתי הכלא הישראליים
במחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין (www.elqudos.com)

² לפירוט אודות נראטיב הניצחון בסבב ההסלמה ראו פרסום מרכז המידע מ-22 במרץ 2011: "המלחמה על התודעה: הגם שסבב הלחימה האחרון ברצועה הסתיים במאזן שלילי בראייתם של ארגוני הטרור, הוא מוצג על ידם כ"ניצחון". במרכז "נראטיב הניצחון" שלהם עומדת הצלחתם לשבש את שיגרת החיים של האוכלוסייה בדרום ישראל והפוטנציאל שבידם להכניס בעתיד תושבים נוספים למעגל הירי. הג'האד האסלאמי בפלסטין אף מעלה טענה (חסרת בסיס), כי הסכם ההרגעה כולל מחויבות של ישראל להפסיק את הסיכולים הממוקדים".

ביקור בבתי קברות



ילדי מחנות הקיץ של הג'האד האסלאמי בפלסטין פוקדים קברי שהידים בבתי קברות (www.elqudos.com)

מחנות הקיץ של אונר"א

10. ככל הידוע לנו, לא קיימה השנה סוכנות אונר"א את מפעל מחנות הקיץ שהיא מקיימת מידי שנה. עד השנה ניהלה הסוכנות בכל קיץ מערכת ענפה של מחנות בהם השתתפו כ-250,000 ילדים ונערים מרצועת עזה. מחנות הקיץ של אונר"א, שמספר המשתתפים בהם עלה על זה של חמאס היו בדרך כלל **מחנות מעורבים** לבנים ולבנות התקיימו בהם פעילויות ספורט ושעשועים ו**הודגשו בהם מסרים אוניברסאליים כגון שלום ודו-קיום**. במחנות אלה לא התקיימו לימודים אסלאמיים ולא שולבו בהם סממנים צבאיים המאפיינים את מחנות חמאס ושאר הארגונים.

11. אונר"א תלתה את אי-קיום המחנות השנה **בגירעון התקציבי** בו היא מצויה. אולם, נראה כי קיימות לכך גם **סיבות נוספות**:

- א. מאז עליית חמאס לשלטון ברצועת עזה התנהלה בין הממשל חמאס אונר"א תחרות עזה על היקף השתתפות בני הנוער במחנות הקיץ. חמאס, הפועלת להגביר את שליטתה על הציבור הפלסטיני, ראתה במחנות הקיץ של אונר"א גורם מתחרה שביכולתו להשפיע על האוכלוסייה ברצועה מהבחינה חברתית, תרבותית וחינוכית. ועל כן היא קראה בעבר לתושבי הרצועה, שלא לשלוח את ילדיהם למחנות הקיץ הללו.
- ב. חמאס וארגונים אסלאמיים קיצוניים נוספים האשימו את אונר"א, כי מחנות הקיץ "משחיתים" את מוסר בני הנוער (בשנים קודמות הואשמה אונר"א בעירוב בין המינים, הפצת סמים ופעילות שמטרתה לקדם פיוס בין הפלסטינים לבין הישראלים). כמו כן אירעו גם מספר

מקרים בשנים שעברו בהם תחרות זו גלשה לכדי מעשי אלימות נגד מחנות הקיץ של
אונר"א³:



הצתה במחנה הקיץ של אונר"א בשנת 2011 (סוכנות הידיעות מען, 28 ביולי 2011)

12. על רקע זה נראה, כי **השנה חלה עלייה** במספר הילדים אשר שהו במחנות הקיץ של חמאס ושאר הארגונים. עם זאת לא הגיעה כמות הילדים ששהו במחנות הקיץ של ארגוני הטרור לזו של שנה שעברה.

³ על מחנות הקיץ של חמאס והתנכלויות בעבר למחנות הקיץ של אונר"א ראו פרסום מרכז המידע מ-27 במאי 2010: "המאבק על חינוך של בני הדור הצעיר ברצועת עזה: מחנות הקיץ שמארגנת אונר"א – "המתחרים" במחנות הקיץ של חמאס – מהווים יעד להתנכלויות ולאיומים. עשרות חמושים שרפו השבוע מחנה קיץ של אונר"א בעזה. חמאס גינתה את האירוע אך המעיטה ממשמעותו ו"יעצה" לאונר"א לתקן דרכיה". כמו כן ראו פרסום מ-15 בספטמבר 2010 על מחנות הקיץ של חמאס (ראה הערת שוליים מס' 1).